

7. Chen, L., Wang, X., Wang, Y., & Gao, P. (2023). Improved entropy weight methods and their comparisons in evaluating the high-quality development of Qinghai, China. **Open Geosciences**, 15(1), 20220570. <https://doi.org/10.1515/geo-2022-0570>

8. Karpov, I., Bihun, R., & Burov, Ye. (2024). *Using entropy for adaptive adjustment of criteria weights in multicriteria decision-making*. **Grail of Science**, 40, 347–351. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.07.06.2024.052>

DOI 10.33111/vz_kneu.42.26.01. 03.019.025

Стаття надійшла 10.12.2025; прийнята до друку 15.03.2026 року

ISSN printed: 2415-850X; online: 2415-8518.

УДК 69.003:658.155

Востряков Олександр Володимирович

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту
КНЕУ імені Вадима Гетьмана, Київ, Україна
e-mail: oleksandr.vostriakov@kneu.edu.ua
ORCID: 0000-0002-9030-6569
+380667633141

Нотевський Євгеній Вячеславович

аспірант кафедри менеджменту
КНЕУ імені Вадима Гетьмана, Київ, Україна
evgeniynotevskiyenot@gmail.com
ORCID: 0009-0007-7000-5092
+380984098972

ІНСТИТУЦІЙНО-РЕГУЛЯТОРНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ESG-РИЗИКАМИ В БУДІВЕЛЬНІЙ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Vostriakov Oleksandr

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Management,
KNEU named after Vadym Hetman
Kyiv, Ukraine
e-mail: oleksandr.vostriakov@kneu.edu.ua
ORCID: 0000-0002-9030-6569
+380667633141

Notevskyi Yevhenii

PhD Student of the Department of Management,
KNEU named after Vadym Hetman
Kyiv, Ukraine
evgeniynotevskiyenot@gmail.com
ORCID: 0009-0007-7000-5092
+380984098972

INSTITUTIONAL AND REGULATORY FRAMEWORK FOR ESG RISK MANAGEMENT IN THE UKRAINIAN CONSTRUCTION INDUSTRY

Анотація. Поглиблення інтеграційних процесів України до Європейського Союзу, посилення кліматичної політики ЄС та зростання ролі нефінансових критеріїв у прийнятті інвестиційних рішень актуалізують проблему інтеграції принципів екологічної, соціальної та управлінської відповідальності (ESG) у діяльність під-

приємств будівельної галузі. Будівництво є одним із найбільш ресурсоємних секторів економіки та суттєвим джерелом вуглецевих викидів, що зумовлює підвищену увагу до нього в контексті досягнення цілей сталого розвитку, декарбонізації та формування конкурентоспроможної моделі розвитку.

Традиційні підходи до управління ризиками в будівництві орієнтовані переважно на фінансові, технічні та операційні аспекти окремих проєктів. Водночас інституційні та регуляторні виміри ESG-ризиків, їх взаємозв'язок із доступом до фінансування та вплив на довгострокову фінансову стійкість підприємств залишаються недостатньо інтегрованими в систему корпоративного управління. Подальшого осмислення потребують питання гармонізації національного законодавства з Таксономією ЄС, Директивою CSRD та стандартами будівель із майже нульовим споживанням енергії (nZEB), а також проблематика подолання організаційних бар'єрів впровадження сталого управління ризиками -зокрема на рівні стратегічного лідерства, корпоративної культури та ресурсного забезпечення.

Метою статті є систематизація теоретичних і прикладних підходів до управління ESG-ризиками в будівельній галузі України та визначення інституційних і регуляторних передумов їх ефективної інтеграції в умовах трансформації економічного середовища. У статті проаналізовано еволюцію концепцій ризик-менеджменту та їх трансформацію в напрямі інтегрованого управління на рівні підприємства. Систематизовано екологічні, соціальні та управлінські ризики галузі та сформовано матрицю їх мінімізації. Досліджено вплив ESG-показників на фінансову стійкість компаній через механізми зниження вартості капіталу, підвищення інвестиційної привабливості та довгострокової вартості бізнесу. Проаналізовано регуляторні зміни в Україні та стратегічні дилеми трансформації галузі.

Обґрунтовано необхідність переходу до інтегрованої моделі управління ESG-ризиками, що поєднує інституційні механізми, регуляторні вимоги та корпоративні інструменти управління. Встановлено, що ключовими викликами залишаються напруженість між швидкістю відбудови та дотриманням стандартів прозорості, ризик формального («перформативного») впровадження ESG-практик, а також обмеженість управлінських компетенцій у сфері сталого розвитку. Підкреслено, що ефективність трансформації галузі залежить від узгодженості державної політики, фінансових стимулів і корпоративної відповідальності бізнесу. Окреслено напрями подальших досліджень, пов'язані з оцінюванням непрямих викидів і впливом механізмів вуглецевого регулювання на конкурентоспроможність будівельної галузі.

Ключові слова: ESG-ризики; інтегрований ризик-менеджмент; будівельна галузь; сталий розвиток; інституційне регулювання; фінансова стійкість; декарбонізація; корпоративне управління; післявоєнна відбудова; європейська інтеграція.

Abstract. The deepening of Ukraine's integration into the European Union, the strengthening of EU climate policy, and the growing role of non-financial criteria in investment decision-making highlight the need to integrate Environmental, Social and Governance (ESG) principles into construction sector management. Construction remains one of the most resource-intensive sectors and a significant source of carbon emissions, which places it at the center of sustainable development and decarbonization policies, as well as competitiveness strategies.

Traditional risk management approaches in construction have primarily focused on financial, technical, and operational aspects of individual projects. However, institutional and regulatory dimensions of ESG risks, as well as their relationship with access to financing and long-term financial stability, remain insufficiently integrated into corporate governance systems.

Further conceptualization is required regarding the harmonization of Ukrainian legislation with the EU Taxonomy, the Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), and nearly Zero Energy Buildings (nZEB) standards. In addition, organizational barriers to implementing sustainable risk management -particularly at the levels of strategic leadership, corporate culture, and resource allocation -require deeper analytical examination.

The purpose of this study is to systematize theoretical and applied approaches to ESG risk management in the Ukrainian construction sector and to identify institutional and regulatory

prerequisites for their effective integration. The paper analyzes the evolution of risk management concepts toward integrated enterprise-level approaches. Environmental, social, and governance risks specific to construction are systematized, and a structured mitigation matrix is proposed. The relationship between ESG performance and financial stability is examined, particularly through mechanisms of capital cost reduction and enhanced investment attractiveness. Regulatory transformations and strategic dilemmas associated with sectoral transition are also addressed.

The findings demonstrate the necessity of transitioning to an integrated ESG risk management model combining institutional mechanisms, regulatory frameworks, and corporate governance instruments. Key challenges include tensions between reconstruction speed and transparency standards, the risk of performative ESG implementation, and limited managerial competencies in sustainability. The effectiveness of sectoral transformation depends on the coherence of public policy, financial incentives, and corporate responsibility. Future research should focus on indirect emission assessment and the impact of carbon regulation mechanisms on sector competitiveness.

Keywords: *ESG risks; integrated risk management; construction sector; sustainable development; institutional regulation; financial stability; decarbonization; corporate governance; post-war reconstruction; European integration.*

JEL codes: G32, Q56, L74, M14

Постановка проблеми. У контексті структурної трансформації світової економіки будівельна галузь переходить від переважно фінансово-орієнтованих моделей управління до підходів, що інтегрують принципи екологічної, соціальної та управлінської відповідальності (Environmental, Social, and Governance — ESG). Така трансформація зумовлена посиленням регуляторних вимог і зростанням ролі нефінансових критеріїв у прийнятті інвестиційних рішень. Будівельний сектор є одним із найбільш ресурсоємних і формує близько 39 % глобальних викидів вуглецю, з яких 28 % припадає на експлуатацію будівель, а 11 % -на стадії будівництва та виробництва матеріалів [1]. Це обумовлює підвищену увагу до галузі в контексті досягнення цілей сталого розвитку.

Для України проблема управління ESG-ризиками загострюється в умовах післявоєнної відбудови. У 2022 році обсяги будівельних робіт скоротилися на 62 %, тоді як у 2023–2024 роках зафіксовано відновлювальне зростання (28 % та 12 % відповідно) [2]. Відбудова орієнтується на принципи «зеленої» трансформації, що передбачає впровадження низьковуглецевих технологій, енергоефективності та соціальної інклюзивності як передумови залучення міжнародного фінансування та європейської інтеграції [3].

Традиційний ризик-менеджмент у будівництві був зосереджений переважно на операційних і фінансових параметрах проєктів. Натомість ігнорування ESG-факторів сьогодні трансформується у фінансові ризики, зокрема у формі обмеження доступу до міжнародного фінансування, репутаційних втрат і санкцій за порушення екологічних вимог. Це зумовлює необхідність розробки науково обґрунтованих підходів до ідентифікації та мінімізації ESG-ризиків у будівельній галузі.

Аналіз останніх досліджень. Сучасні дослідження фіксують перехід від традиційного до сталого та інтегрованого управління ризиками підприємства (ERM) [4]. У роботах 2020–2025 років підкреслюється, що в будівельному секторі ERM виходить за межі бюджетно-часових параметрів проєктів і інтегрується в стратегічне управління сталим розвитком організації [4; 5].

Окремий напрям пов'язаний із поєднанням концепції ошадливого будівництва (Lean Construction) та ESG-підходу. Обидві моделі ґрунтуються на мінімізації відходів, раціональному використанні ресурсів і підвищенні безпеки праці, що забезпечує синергію економічних та екологічних результатів. Бібліометричні дослідження підтверджують, що така інтеграція сприяє досягненню цілей сталого розвитку через підвищення добробуту працівників і прозорості управління [1].

Дослідження бар'єрів впровадження сталого управління ризиками виокремлюють 16 перешкод, згрупованих за чотирма вимірами: лідерство, культура, ресурси та технології [4]. Визначальним обмеженням є недостатня залученість вищого керівництва, що зумовлює розрив між стратегією та системою управління ризиками. Інші бар'єри пов'язані з опором змінам, дефіцитом компетенцій і ресурсів, а також браком якісних даних та інтегрованих цифрових інструментів [4; 6].

В українському контексті дослідження зосереджені на адаптації до Європейських стандартів звітності зі сталого розвитку (ESRS) та імплементації Таксономії ЄС — нормативної системи класифікації екологічно сталих видів діяльності. Попри декларативну підтримку ESG (87 % компаній), практична готовність залишається низькою: лише 5–9 % респондентів обізнані з деталізованими вимогами міжнародних стандартів звітності [7]. Це посилює ризик формального впровадження ESG-практик («перформативного ESG») без глибокої організаційної трансформації [6; 7; 8].

Методика дослідження. Методичною основою дослідження є поєднання загальнонаукових і спеціальних методів пізнання. У процесі роботи використано методи аналізу та синтезу — для систематизації підходів до управління ESG-ризиками; індукції та дедукції — для формування узагальнених висновків щодо трансформації ризик-менеджменту в будівельній галузі; порівняльний аналіз — для зіставлення регуляторних підходів України та Європейського Союзу. Контент-аналіз наукових публікацій 2020–2025 років дозволив ідентифікувати ключові бар'єри впровадження сталого управління ризиками та визначити тенденції розвитку теоретичних підходів. Нормативно-правовий аналіз застосовано для оцінки трансформації регуляторного середовища у сфері ESG в Україні, зокрема в частині імплементації Таксономії ЄС, CSRD та стандартів nZEB.

Емпіричну базу дослідження становлять узагальнені результати міжнародних та українських аналітичних звітів, а також мета-аналітичні узагальнення щодо впливу ESG-показників на фінансову стійкість компаній. Для структуризації ESG-ризиків використано метод класифікації та логічного моделювання, що дозволило сформувати інтегровану матрицю ризиків і стратегій їх мінімізації.

Цілі статті. Метою дослідження є систематизація теоретичних і прикладних підходів до управління ESG-ризиками в будівельній галузі та визначення інституційних передумов їх інтеграції в умовах післявоєнного відновлення України. Для досягнення поставленої мети передбачено вирішення таких завдань: систематизувати ключові екологічні, соціальні та управлінські ризики будівельної галузі та визначити підходи до їх мітигації; проаналізувати вплив ESG-факторів на фінансову стійкість і довгострокову вартість компаній; дослідити бар'єри впровадження сталого управління ризиками на рівні підприємства; оцінити регуляторні трансформації у сфері ESG в Україні в контексті євроінтеграції, зокрема такі як Таксономія ЄС, CSRD, стандарти nZEB; визначити стратегічні дилеми післявоєнної відбудови та ризики формального впровадження ESG-практик.

Виклад основного матеріалу. Управління ESG-ризиками передбачає структурування діяльності компанії за трьома основними вимірами. Екологічний аспект у будівництві охоплює повний життєвий цикл об'єкта - від видобутку сировини до його демонтажу. До ключових ризиків належать висока вуглецеємність матеріалів, зокрема цементу та сталі, значне водоспоживання та утворення будівельних відходів. Таксономія ЄС встановлює вимогу переробки або повторного використання щонайменше 70 % будівельних відходів, а для нових об'єктів — до 90 %. Додатково кліматичні зміни формують фізичні ризики для активів унаслідок екстремальних погодних явищ, що актуалізує впровадження стандартів стійкості [9].

Соціальний аспект охоплює управління людським капіталом і взаємодію з місцевими громадами. Будівельна діяльність пов'язана з підвищеним рівнем виробничого травматизму, що зумовлює пріоритетність систем охорони праці. До ключових соціальних факторів також належать забезпечення інклюзивності, дотримання етичних стандартів залучення працівників та мінімізація впливу на локальні спільноти, наприклад, шумового, пилового та транспортного навантаження.

Управлінський аспект охоплює питання прозорості управління, етичних стандартів і антикорупційних механізмів. Для будівельної галузі, що характеризується складними ланцюгами постачання та багаторівневими тендерними процедурами, управлінські ризики мають системний характер. Ефективне врядування передбачає незалежний аудит, розвинені системи внутрішнього контролю та інструменти захисту викривачів корупційних правопорушень [10].

Систематизація ESG-ризиків у будівельній галузі потребує структурованого підходу, що дозволяє поєднати ідентифікацію факторів ризику з конкретними інструментами їх мінімізації, наприклад, впровадження стандартів будівель із майже нульовим споживанням енергії (nearly Zero Energy Buildings — nZEB). Узагальнення ключових категорій ризиків та відповідних стратегій їх мітигації наведено в табл. 2.

Таблиця 1

МАТРИЦЯ КЛЮЧОВИХ ESG-РИЗИКІВ ТА МЕТОДІВ ЇХ МІНІМІЗАЦІЇ

Категорія	Фактори ризику	Стратегії мінімізації
Екологічні	прямі та непрямі викиди парникових газів, втрата біорізноманіття, дефіцит ресурсів.	Використання матеріалів із низьким вуглецевим слідом, впровадження стандартів nZEB, переробка та повторне використання відходів
Соціальні	Травматизм на об'єктах, порушення прав праці, конфлікти з громадами.	Впровадження цифрових систем моніторингу безпеки праці, підвищення кваліфікації персоналу, механізми громадського залучення, міжнародна сертифікація якості внутрішнього середовища
Управлінські	Корупція, непрозорість бенефіціарів, слабкий контроль субпідрядників.	Впровадження антикорупційних стандартів (ISO 37001), забезпечення відкритої цифрової звітності та прив'язка винагороди керівництва до досягнення цільових ESG-показників

Джерело: складено авторами на основі [11; 12; 13; 14]

Представлена матриця демонструє, що ESG-ризики мають взаємопов'язаний характер і потребують інтегрованого управління. Екологічні, соціальні та

управлінські фактори не можуть розглядатися ізольовано, оскільки їх реалізація впливає на фінансову стійкість компанії та доступ до капіталу. Відтак ефективна мінімізація ризиків передбачає поєднання технологічних, організаційних і регуляторних інструментів у межах єдиної системи корпоративного управління.

Наукові дослідження свідчать про позитивний зв'язок між ESG-показниками та ринковою вартістю компаній, особливо в довгостроковій перспективі. Механізм такого впливу реалізується через кілька взаємопов'язаних каналів [12; 14]. По-перше, підвищується доступ до фінансових ресурсів: компанії з високими ESG-рейтингами залучають «зелені» облігації та пільгове кредитування, оскільки сприймаються як менш ризиковані позичальники. По-друге, зростає рівень інформаційної прозорості, що посилює інтерес аналітиків та інституційних інвесторів і сприяє підвищенню ліквідності акцій. По-третє, заходи з енергозбереження та мінімізації відходів сприяють зниженню операційних витрат і підвищенню ефективності діяльності. Крім того, ESG-орієнтовані компанії демонструють вищу стійкість у періоди економічної та соціальної нестабільності.

Узагальнення емпіричних досліджень 2021 року засвідчило, що у 58 % випадків виявлено позитивний зв'язок між ESG-показниками та показниками рентабельності активів і власного капіталу. Водночас просте розкриття інформації без трансформації бізнес-процесів не забезпечує відчутного фінансового ефекту, що актуалізує інтеграцію ESG у стратегічне управління компанії [14].

З 2025 року Таксономія ЄС функціонує як комплексний інструмент оцінювання сталості, що охоплює не лише кліматичні цілі, а й збереження біорізноманіття та перехід до циркулярної економіки. Для українських компаній, орієнтованих на європейський ринок або залучення фінансування в межах фінансового інструменту ЄС Ukraine Facility, відповідність її критеріям набуває обов'язкового характеру. Зокрема, нові будівельні проекти мають відповідати принципу «відсутності значної шкоди» щодо шести екологічних цілей ЄС [9].

У контексті євроінтеграції суттєвим є порівняння рівня готовності до впровадження ESG-вимог в Україні та ЄС. За прогнозами на 2025 рік, під дію Директиви ЄС щодо корпоративної звітності зі сталого розвитку (Corporate Sustainability Reporting Directive — CSRD) в Україні мало підпасти близько 334 компаній після оновлення критеріїв, тоді як у Європейському Союзі — понад 12 800 компаній [6]. Водночас рівень обізнаності щодо практичного впровадження ESG в Україні залишається обмеженим. Лише близько 16 % компаній демонструють глибоке розуміння вимог, тоді як у країнах ЄС відповідні стандарти вже стали усталеною управлінською практикою. Для українського бізнесу ключовим драйвером виступає доступ до фінансування відбудови, тоді як у ЄС — регуляторний комплаєнс та попит з боку інвесторів. Запровадження цифрової структурованої звітності в Україні перебуває на стадії імплементації, тоді як для великих компаній ЄС вона є обов'язковою [6;7].

Україна здійснює поступову гармонізацію національного законодавства з положеннями Європейського зеленого курсу (European Green Deal). З 1 квітня 2025 року набули чинності вимоги до будівель із майже нульовим споживанням енергії (стандарти nZEB). Відповідно до наказу Мінрозвитку №168 встановлено оновлені стандарти теплоізоляції та обов'язкову частку відновлюваних джерел енергії в енергобалансі об'єкта [13].

Нормативно-правова база управління ESG-ризиками також охоплює Закон «Про енергетичну ефективність», що формує засади термомодернізації, Закон

«Про управління відходами», який регламентує поводження з будівельними відходами, а також Стратегію запровадження звітності зі сталого розвитку (2024), що передбачає поступовий перехід великих компаній на стандарти ESRS. Дорожня карта НБУ (2025–2027) встановлює вимоги до банків щодо врахування ESG-ризиків клієнтів, що впливає на доступ будівельних компаній до фінансування. Попри нормативний прогрес, зберігається розрив між формальним регулюванням і практикою його реалізації: за результатами опитувань, 75 % компаній вказують на відсутність чітких регуляторних настанов як ключову перешкоду [6].

Дискусія. Процес відновлення України супроводжується низкою етичних та економічних дилем, у межах яких швидкість реалізації проектів може суперечити вимогам якості та прозорості.

Ключовою є дилема «швидкість — цілісність». Масштаб руйнувань потребує оперативного відновлення житла та інфраструктури, однак прискорення будівництва підвищує ризик формального підходу до екологічних оцінок і спрощення антикорупційних процедур. Дослідження засвідчують, що компанії, які суворо дотримуються комплаєнс-вимог, можуть втрачати конкурентні переваги порівняно з суб'єктами, що використовують неформальні практики [15].

Дилема «вартість — енергоефективність» пов'язана із зростанням початкових витрат при впровадженні стандартів nZEB та екологічних матеріалів. За умов бюджетних обмежень це стимулює мінімізацію поточних витрат, що в довгостроковій перспективі загрожує зростанням експлуатаційних витрат і невідповідністю майбутнім вимогам ЄС [3]. Окремий вимір становить співвідношення суверенності управління ресурсами відбудови та зовнішнього нагляду з боку міжнародних донорів щодо дотримання ESG-стандартів [15].

Додатковим ризиком є «перформативне ESG» та гринвошинг. За високого рівня декларативної підтримки (75 %) лише 16 % компаній демонструють практичну готовність до впровадження відповідних вимог [6], що створює підґрунтя для формального декларування екологічності діяльності з метою отримання репутаційних або фінансових переваг [8].

Ефективне управління ESG-ризиками потребує інституційної трансформації внутрішніх процесів: інтеграції показників сталого розвитку в систему мотивації керівництва [12], розвитку професійних компетенцій (дефіцит яких відчувають 77 % компаній [6]) та формування галузевих механізмів прозорості й контролю діяльності субпідрядників.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Управління ESG-ризиками в будівельній галузі має комплексний характер і передбачає інтеграцію екологічних, соціальних та управлінських критеріїв у систему стратегічного й операційного управління. Для сучасних будівельних компаній ESG трансформується з елемента корпоративної соціальної відповідальності у стратегічний інструмент управління ризиками та забезпечення довгострокової вартості.

Отримані результати свідчать, що ефективною моделлю є перехід від проектно орієнтованого ризик-менеджменту до сталого управління на рівні підприємства з урахуванням каскадних ризиків і впливу ланцюгів постачання. Підтверджено позитивний зв'язок між рівнем ESG-показників і фінансовою стійкістю через зниження вартості капіталу та підвищення стійкості до ринкових коливань. Забезпечення достовірності ESG-звітності потребує застосування цифрових інструментів моніторингу відповідно до міжнародних стандартів екологічного

регулювання. В українському контексті особливого значення набуває мінімізація формального впровадження ESG-практик; запровадження енергоефективних стандартів і цифрових механізмів контролю формує інституційні передумови підвищення прозорості галузі. Посилення регуляторних вимог стимулює розвиток ESG-компетенцій бізнесу.

Перспективними напрямками подальших досліджень є розробка галузевих методик оцінки непрямих викидів парникових газів у будівельних проєктах за умов обмеженості даних, аналіз впливу механізму вуглецевого коригування (СВАМ) на конкурентоспроможність українського експорту, а також дослідження лідерських і соціальних аспектів трансформації галузі. Таким чином, трансформація будівельної галузі пов'язана з переходом до моделей розвитку, що поєднують економічну результативність, екологічну відповідальність і соціальну стійкість, де управління ESG-ризиками виступає системоутворюючим елементом.

Література

1. Agustin N., Koester R. H. Achieving sustainable construction through the integration of lean construction and ESG: A critical review. *Journal of Project Sustainability and Technological Development*. 2025. Vol. 3(1). P. 23–38. DOI: <https://doi.org/10.61511/jpstd.v3i1.2025.1856>.
2. Конфедерація будівельників України. Український будівельний ринок: адаптація, виклики та нові тренди. *КБУ*. 2025. URL: <https://kbu.org.ua/news/ukrainskyi-budivelnnyiy-rynok-adaptatsiia-vyklyky-ta-novi-trendy> (дата звернення: 05.12.2025)
3. Ráti J. Ukraine's Green Reconstruction: Environmental Challenges and EU Integration Opportunities. *Regional and Environmental Trends in Policy (RETP)*. 2025. Vol. 3. DOI: <https://doi.org/10.14267/RETP2025.03.06>
4. Almashhour R., Qazi A., Al-Mhdawi M. K. S., Daghfous A., Ayyub B. M., O'Connor A. Analyzing barriers to sustainable enterprise risk management in the construction sector: A Delphi method and interpretive structural modeling approach. *Sustainability*. 2025; 17(21):9498. DOI: <https://doi.org/10.3390/su17219498>
5. Almashhour R., Al-Mhdawi M.K.S., Daghfous A., Qazi A., Ojiako U. Traditional to sustainable risk management in the construction industry: a systematic literature review. *International Journal of Managing Projects in Business*. 2025; 18(3): 528–565. DOI: <https://doi.org/10.1108/IJMPB-01-2025-0021>
6. KPMG. ESG in Ukraine: Transformation as the Foundation for Reconstruction. *KPMG*. 2025. URL: [https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/de/pdf/Themen/2025/11/ESG%20in%20Ukraine%20-%20Transformation%20as%20the%20Foundation%20for%20Reconstruction%20\(07-25\).pdf](https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/de/pdf/Themen/2025/11/ESG%20in%20Ukraine%20-%20Transformation%20as%20the%20Foundation%20for%20Reconstruction%20(07-25).pdf) (дата звернення: 19.12.2025).
7. Yatsiuk O. Ukraine synchronizes ESG standards with the EU: Oleksiy Yatsiuk. *DIXI Group — Global Transformation Observatory*. URL: <https://gto.dixigroup.org/en/news/ukraina-synkhronizuie-esg-standarty-z-yes-oleksii-yatsiuk> (дата звернення: 11.01.2026)
8. Melnyk I., Bazir A. ESG in Ukraine: Is Everyone Faking It? How Can Real Change Happen? *Kyiv School of Economics*. 2025. URL: https://kse.ua/wp-content/uploads/2025/07/Melnyk-Bazir-BE25_-_ESG-IN-UKRAINE_-IS-EVERYONE-FAKING-IT_-HOW-CAN-REAL-CHANGE-HAPPEN_.pdf (дата звернення: 30.11.2025).
9. European Commission. EU taxonomy for sustainable activities. *European Commission*. URL: https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/tools-and-standards/eu-taxonomy-sustainable-activities_en (дата звернення: 29.01.2026)
10. United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC). Корупційні виклики й анти-корупційні практики в приватному секторі України із фокусом на сфері енергетики й

будівництва. *UNODC Business Integrity Platform*. 2025. URL: https://businessintegrity.unodc.org/bip/uploads/documents/resources/Corruption_Challenges_and_Anti-Corruption_Practices_in_the_Private_Sector_in_Ukraine_with_a_Focus_on_Energy_and_Construction_UKR.pdf (дата звернення: 14.01.2026)

11. Censi R., Campana P., Bellini F., Schettino F., De Pucchio C. AI-Driven Process Mining for ESG Risk Assessment in Sustainable Management. *Buildings*. 2025; 15(23):4260. DOI: <https://doi.org/10.3390/buildings15234260>

12. Zhang Y., Li X., Chen H., Wang J. Research on the Impact of ESG Performance on Corporate Financial Performance. *Polish Journal of Environmental Studies*. 2025. DOI: 10.15244/pjoes/205507.

13. Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України. В Україні запроваджено нові вимоги до енергоефективності будівель — стандарт НЗЕБ вже розпочав діяти! 04 квітня 2025. URL: <https://sae.gov.ua/news/v-ukraini-zaprovadzheno-novi-vymohy-do-enerhoefektyvnosti-budivel-standart-nzeb-vzhe-rozpochav-diiaty> (дата звернення: 08.02.2026).

14. Whelan T., Atz U., Van Holt T., Clark C. ESG and financial performance: Uncovering the relationship by aggregating evidence from more than 1,000 studies published between 2015–2020. *NYU Stern Center for Sustainable Business & Rockefeller Asset Management Working Paper*. 2021. URL: https://www.stern.nyu.edu/sites/default/files/assets/documents/NYU-RAM_ESG-Paper_2021%20Rev_0.pdf (дата звернення: 27.01.2026)

15. Holynska K., Balagna J., Marcinek K. The trade-offs of Ukraine's recovery: Fighting for the future. *RAND Research Report*. 2023. URL: https://www.rand.org/pubs/research_reports/RRA2370-1.html (дата звернення: 17.01.2026).

References

1. Agustin, N., & Koester, R. H. (2025). Achieving sustainable construction through the integration of lean construction and ESG: A critical review. *Journal of Project Sustainability and Technological Development*. <https://journal-iasssf.com/index.php/JPSTD/article/download/1856/1470>

2. Kyiv Builders Union. (2025, May 27). *Ukrainian construction market: Adaptation, challenges and new trends*. <https://kbu.org.ua/news/ukrainskyi-budivelnyi-ryнок-adaptatsiia-vyklyky-ta-novi-trendy>

3. Ráti, J. (2025). Ukraine's green reconstruction: Environmental challenges and EU integration opportunities. *Review of Economic Theory and Policy*. <https://doi.org/10.14267/RETP2025.03.06>

4. Almashhour, R., Qazi, A., Al-Mhdawi, M. K. S., Daghfous, A., Ayyub, B. M., & O'Connor, A. (2025). Analyzing barriers to sustainable enterprise risk management in the construction sector: A Delphi method and interpretive structural modeling approach. *Sustainability*, 17(21), 9498. <https://doi.org/10.3390/su17219498>

5. Almashhour, R., Al-Mhdawi, M. K. S., Daghfous, A., Qazi, A., & Ojiako, U. (2025). Traditional to sustainable risk management in the construction industry: A systematic literature review. *International Journal of Managing Projects in Business*, 18(3), 528–565. <https://doi.org/10.1108/IJMPB-01-2025-0021>

6. KPMG. (2025). *ESG in Ukraine: Transformation as the foundation for reconstruction*. [https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/de/pdf/Themen/2025/11/ESG%20in%20Ukraine%20-%20Transformation%20as%20the%20Foundation%20for%20Reconstruction%20\(07-25\).pdf](https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/de/pdf/Themen/2025/11/ESG%20in%20Ukraine%20-%20Transformation%20as%20the%20Foundation%20for%20Reconstruction%20(07-25).pdf)

7. Yatsiuk, O. (2025, October 31). Ukraine synchronizes ESG standards with the EU: Oleksiy Yatsiuk. *DIXI Group — Global Transformation Observatory*. <https://gto.dixigroup.org/en/news/ukraina-synkhronizuie-esg-standarty-z-yes-oleksii-yatsiuk>

8. Melnyk, O., & Bazir, O. (2025). *ESG in Ukraine: Is everyone faking it? How can real change happen?* Kyiv School of Economics. <https://kse.ua/wp-content/uploads/2025/07/>

Melnyk-Bazir-BE25_-_ESG-IN-UKRAINE_-IS-EVERYONE-FAKING-IT_-HOW-CAN-REAL-CHANGE-HAPPEN_.pdf

9. European Commission. (2024). *EU taxonomy for sustainable activities*. https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/tools-and-standards/eu-taxonomy-sustainable-activities_en

10. United Nations Office on Drugs and Crime. (2023). *Corruption challenges and anti-corruption practices in the private sector in Ukraine with a focus on energy and construction*. https://businessintegrity.unodc.org/bip/uploads/documents/resources/Corruption_Challenges_and_Anti-Corruption_Practices_in_the_Private_Sector_in_Ukraine_with_a_Focus_on_Energy_and_Construction_UKR.pdf

11. Censi R., Campana P., Bellini F., Schettino F., De Pucchio C. AI-Driven Process Mining for ESG Risk Assessment in Sustainable Management. *Buildings*. 2025; 15(23):4260. DOI: <https://doi.org/10.3390/buildings15234260>

12. Zhang, Y., Li, X., Chen, H., & Wang, J. (2025). Research on the impact of ESG performance on corporate financial performance. *Polish Journal of Environmental Studies*. <https://doi.org/10.15244/pjoes/205507>

13. State Agency on Energy Efficiency and Energy Saving of Ukraine. (2025). *В Україні запроваджено нові вимоги до енергоефективності будівель — стандарт НЗЕБ вже розпочав діяти!* <https://sae.gov.ua/news/v-ukraini-zaprovadzheno-novi-vymohy-do-enerhoefektyvnosti-budivel-standart-nzeb-vzhe-rozpochav-diiaty>

14. Whelan, T., Atz, U., Van Holt, T., & Clark, C. (2021). *ESG and financial performance: Uncovering the relationship by aggregating evidence from more than 1,000 studies published between 2015–2020*. NYU Stern Center for Sustainable Business & Rockefeller Asset Management. https://www.stern.nyu.edu/sites/default/files/assets/documents/NYU-RAM_ESG-Paper_2021%20Rev_0.pdf

15. Holynska, K., Balagna, J., & Marcinek, K. (2023). *The trade-offs of Ukraine's recovery: Fighting for the future*. RAND Research Report. https://www.rand.org/pubs/research_reports/RRA2370-1.html

Стаття надійшла 10.12.2025; прийнята до друку 17.03.2026 року

DOI 10.33111/vz_kneu.42.26.01.04.026.032

ISSN printed: 2415-850X; online: 2415-8518.

УДК 330.3:332.8:338.2

Ємельяненко Лариса Михайлівна

доктор економічних наук, доцент,
професор кафедри соціоекономіки та управління персоналом,
КНЕУ імені Вадима Гетьмана, Київ, Україна
e-mail: yemelianenko.larysa@kneu.edu.ua
ORCID: 0000-0002-6611-5228

Пантасенко Володимир Володимирович

здобувач наукового ступеня PhD, ОНП «Економіка»,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», Київ, Україна
e-mail: PantasenkoVV@krok.edu.ua
ORCID: 0009-0003-0042-2481

ІНТЕГРАЦІЯ МЕХАНІЗМУ ЖИТЛОВИХ СУБСИДІЙ В СИСТЕМУ СОЦІАЛЬНИХ СТАБІЛІЗАТОРІВ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ